Bucureşti – Paris via Jilava

Veronica BÂTCĂ

Este vorba de o călătorie. Nu una de placere, ci una forțată. De la Bucureşti la Paris, cu o sinistră escală la Jilava. Călătorie care a început într-un sat din Nordul Basarabiei românesti si anume din Cubolta. Loc binecuvântat de Dumnezeu fiindcă acolo au văzut lumina soarelui oameni, care au avut un cuvânt însemnat de spus şi o faptă eminentă de îndeplinit în istoria ținutului, dar şi a României în general. Aici s-au născut frații Halippa, Pantelimon şi Ioan, aici şi-au avut domeniile boierii Leonard. Tot de aici vine şi publicistul Alexandru Vicol (Viforeanu), aici a venit pe lume şi Sergiu Grossu. Despre el şi drumeția sa dureroasă şi jertfelnică vreau să relatez. Motivul? Spre a nu ne uita pe noi înşine şi spre a ne cunoaşte şi cinsti umanele valori.

La Bălți, unde se va muta familia şi unde va învăța la Liceul „Ion Creangă", iaraşi va avea parte de compania unor spirite alese, el fiind unul dintre acestea, adunate în aceeaşi clasă: Eugen Coşeriu (o vreme fiindu-i chiar coleg de bancă), Valeriu Gafencu, vecin cu casele pe aceeasi strada din Balți. Cu acesta, vai! dat i-a fost să se învecineze şi cu temnițele... Lucrul Providenței şi aici.

Poate nu lua lungul drumurilor, poate îsi vedea de rosturi acasă, daca nu se zvârcolea duhul tulburărilor prin preajma! Virtualitațile benefice au avut de suferit mult din aceasta cauză, dar şi din frământul, cu distorsionări de moment, propriului suflet, pe care incerca să şi-l limpezească în poeziile izvodite: „Tu m-ai făcut din țărână/ şi-n adânc mi-ai turnat veşnicia,/ dar în mine-o făptură păgână/ zi şi noapte îşi cere simbria". Dibuirea echilibrului il duce la sursa sigură: „Nu sunt, Doamne, decât o suflare,/ decât carne cu viermi şi păcate - / şi Te caut în dor şi-n oftare/ să-mi dai forma trăirii curate". (1)

Contorsionările şi distorsiunile acestui destin dramatic au fost să fie inerente, date fiind prin naştere, rectitudinea în morală şi credință, devotamentul şi istețimea minții.

În comunicarea lui Sergiu Grossu cu societatea distorsiunile au inceput chiar de atunci, din minoratul liceal. Aceste motive l-au determinat sa părăsească instituția de învățământ: din nedreptatea promovată de către profesori (Mihail Horn nu i-a permis sa plece în excursia organizată de Tinerimea Română pentru elevii premianți, iar pentru hotărârea de a merge, totuşi, pe bani proprii, a fost lăsat corigent apoi repetent la geografie, aşa încât liceul l-a absolvit la Bârlad, studiile urmandu-şi-le în particular şi la Soroca o vreme).

Turatiile torsionărilor devin de aici încolo o permanență în viața lui Sergiu Grossu, fapt care i-au marcat îndârjitele-i activități misionare.

În 1941 este nevoit să se refugieze, ca mulți alți români din extremitatea estică a țării, din cauza cedării acestui pamânt imperiului sovietic. Într-o cămăruță, mică de

BDD-V411 © 2009 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-13 23:54:36 UTC)

numai 12 m pătraţi, fără lumină electrică, populată de el, fratele său şi mama lor, şi-a pregătit şi şi-a luat licenţa cu „*Magna cum laude*” în Filosofie şi Filologie modernă la Universitatea din Bucuresti. Cunoştintele în filosofie, filologie si, mai târziu în teologie, dobândite în condiţii sociale şi materiale precare, precum şi diplomele care certifică acest lucru, le utilizează doar în măsura în care îl ajută să-l iubească, să-L slujească şi să-L propovăduiască pe Iisus Hristos şi învăţătura Sa.

Crescut într-o convingere religioasă şi în dragoste pentru Isus Hristos, a văzut în acestea repere infailibile pentru viaţa omului şi destinele naţiunii române. Pentru a le cunoaste în profunzime şi a le promova se înscrie la Institutul Teologic din Bucureşti, unde reuşeşte să facă doar doi ani: venise 23 august 1944. Când avrut, peste ceva vreme, să-şi susţină licenţa, conducerea, deja coalizată noii puteri, a instituţiei. nu i-a permis legitima recunoastere a studiilor.

Până atunci, însă îşi pusese tinereţea şi energia să lucreze pentru idealul românesc. Il chemase Pan Halippa şi el răspunsese cu o decisiva iuţeală pentu a se angaja ca redactor la publicaţiile noi organizate de către Ministerul Propagandei *Basarabia* şi *Transnistria*, activitate pentru care „a trebuit să răspund înaintea judecătorilor comunişti care, până la urmă, au aflat de activitatea mea publicistică, vădit anticomunistă, şi m-au condamnat, în luna iunie 1959, la ani grei de puşcărie”, dupa cum se confeseaza chiar domnia sa (2). S-a lăsat cu prigoană, însă a fost una luminată de înduhovnicită şi statornică credinţă întru ocrotirea comorii interioare. „Sufletul... sa ne ocrotim sufletul de orice lăturalnică apa...”, scria tânărul redactor la *Basarabia*, dar si urma, cu strictetea unui monah, preceptul, fie în studenţie, fie în serviciul militar care au urmat.

Răsucirile, până la strangularea spiritului şi a fiinţei, în viaţa socială a României, l-au obligat pe tînărul Sergiu, cu toată excelenţa diplomei pe care o deţinea, din motive de rectitudine morală, să decline hotărât colaborarea cu ateile autoritaţi comuniste, încât se sustrage activităţii profesorale, cât şi scrisului publicat. Combustia interioara şi flacăra viu arzândă a credinţei nu l-au lăsat nici în indiferenţă, nici în iresponsabilă pasivitate. Astfel, în 1948, din raţiuni că „era singura posibilitate de opoziţie paşnică la opera de păgânizare a societăţii româneşti prin comunism, de rezistenţă creştină, prin propovăduirea Evangheliei lui Hristos” (3), se alătură mişcării misionare din cadrul Bisericii Ortodoxe Române „Oastea Domnului”, înfiinţată de Iosif Trifa în 1923 la Sibiu, ca voluntariat misionar evanghelic in Romania., unde, spune dânsul, „am învăţat să lupt pentru o cultură creştină, în vederea formării unei conştiinţe creştine” (4). Demnitatea ferma si curaţenia sufletului întru credinţă trebuiau pastrate şi multiplicate, într-o vreme când chiar cei chemaţi sa vegheze la asta s-au răsucit către obraznică necurăţenie, ţinând cont de „atitudinea pasivă şi indiferentă a Bisericii Ortodoxe” (5), de „rolul degradant pe care şi l-a asumat, din pacate, ierarhia B.O.R. în toată perioada sângeroasă a dictaturii proletariatului şi a luptei de clasă, fie sub tirania lui Gh. Gheorghiu Dej, fie sub absolutismul diabolic al cuplului Ceauşescu. O ierarhie bisericească, deci, care s-a arătat gata să accepte legislaţia anticreştină, fără să fi manifestat nici cea mai infimă compasiune faţă de semenii ei, căzuţi între „tâlharii” terorii ateiste” (6). A fost, cred, cea mai diabolica şi mai de neînţeles abdicare spirituala, care, inevitabil, a dus la o dirijată apostaziere aproape la scară naţională. Refuzând a fi de-o pănură cu prelaţii, oamenii îşi organizau singuri salvarea

BDD-V411 © 2009 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-13 23:54:36 UTC)

credinţei şi sprijinul moral. „Aşa că adunarea protestantă a crestinilor evrei din streda Olteni – în fruntea căreia se afla Richard Wurnbrand – devenise, pur şi simplu, un fel de centru al Oastei Domnului din Bucuresti şi nu puţini ostaşi îşi permiteau sa ia Cina Domnului acolo, uitând să mai calce pragul bisericilor ortodoxe”(7). În agonia sanguinară, care se declanşase, ei erau cei care îşi mai aveau capul pe umeri şi sufletul neclintit. Aceştia alcătuiau „creştinii catacombelor”...

Cu cât se înstăpânea mai mult bolşevismul în primenita noastră republică, cu atât mai stringentă devenea necesitatea unei mişcări de rezistenţă, nu atât la vedere, cât în minte si spirit. Astfel, logica trăirilor religioase şi conştiinţa mereu stăpânită de ideia christica îl aduc pe râvnitorul întru Hristos Sergiu Grossu sa faca parte din comitetul de conducere al acestei miscari spirituale ortodoxe. În ea vedea aşezarea de mai departe a seminţiei şi salvarea sa, pentru că „punctul culminant al dinamismului creştin îl constituie jertfa de sine, dăruirea totală, consacrarea propriei vieţi în slujba neamului prin slujirea lui Dumnezeu prin Iisus Hristos” şi pentru că „grija de om, respectiv grija de sufletul românesc, batjocorit de-a lungul anilor, de propagandă comunistă şi terfelit prin legi şi hotărâri inumane, această grijă neîntreruptă, apăsătoare, irezistibilă, ar trebui să stea la temelia slujirii creştine” (8), ceea ce rezona perfect cu melodia lăuntrului tânărului de la Cubolta. Consecinţele acestei temerităţi asumate au fost în logică comunistă: arestarea şi condamnarea la 12 ani temniţă grea. Claustrarea însă, deşi una forţată, i-a întarit credinţă, pe care a însămînţat-o şi în alte inimi, aflate în suferinţa pârnaelor. Ca el, am avut atâţea intelectuali de înaltă pregătire, credincioşi practicanţi, spirite elevate, care tocmai pentru acest motiv au si fost impuşi la inactivitate: Vasile Voiculescu, Nichifor Crainic, Radu Gyr, Alexandru Mironescu, Petre Pandrea, coleg de celulă la Jilava, Vasile Pârvan, Sandu Tudor, alias părintele Daniel de la Rarău, Valeriu Gafencu, ajuns sfânt al închisorilor şi încă mulţi alţii. Pentru credinţă, pentru nevânzare de suflet şi Hristos, pentru temeinicia judecăţii şi a nesupunerii la ordine antiumane şi anticristice au fost declaraţi „duşmani ai poporului” şi privaţi de libertate.

Aici, in GULAG-ul românesc, Sergiu Grossu suportă diabolicul supliciu dar şi miracolul divin al amnestierii sale. În năvala nebuniei anticristice si antiumane autorii terorii aplicau cu o sadică minuţie meşteşugul schigiuitor asupra semenilor. La Jilava, scrie Sergiu Grossu., „ma găseam într-o celulă subterană ... Spaţiul era atât de redus în „beciul” nostru, ca a trebuit să se pună un aşa-zis pat metalic peste tinetă. Atmosfera era cea a unui mormânt”. Aici, contrar aparenţelor, ca o nevazută lumină pătrundea pacea şi înţelepciunea în fiintă, „caci în pofida mizeriei materiale, când nu mai poţi, intervine Dumnezeu ca sa te apere”, motivând şi subtilităţile intelecţiei. În acest perimetru sufocant si restrâns de zidurile inchisorii si de cruzimea terorii, a conceput Sergiu Grosu poemele sale orale, „de apocaliptică viziune”, scrise şi adunate mai târziu, abia dupa ieşirea din temniţă, într-o carte sub genericul *Univers simfonic*, despre care are sa mărturisească dupa trecerea vremii: „nu mi-am plâns suferinţa închisorii, n-am cântat lacătele, bătăile, închisoarea, ci dorul de libertate, necesitatea credinţei, frumuseţea trăirii cu Mântuitorul Iisus Hristos...” (9). In claustrare, ştiind că „suferinţa este o virtute inerentă procesului de desăvârsire umană”, şi-a putut verifica potenţialul său interior, „mi-am putut verifica plinătatea credinţei, sănătoşenia ei” (10), care l-a scos la libertate cu jubilaţiea viguorii statornicite. Rasucirea lucrurilor firesti într-o directie absurdă, face „să porti

BDD-V411 © 2009 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-13 23:54:36 UTC)

lanţuri la picioare şi, totuşi, să te simţi mai liber decât călăii tăi, înlănţuiţi de ideologia lor criminală" (11).

Dupa amnistiere, emigreaza la Paris împreună cu soţia. Cu toatală încredere şi daruire, făcând din asta scopul vieţii şi creaţiei sale, continuă lupta întru apărarea credinciosilor, persecutati de catre regimurile atee, rămase după cortina de fier si cea de bambus. Pentru asta, face demersuri peste tot, unde a fost posibil, ca să atragă atenţia lumii libere asupra supliciului moral şi fizic, aplicat credincioşilor. Sinistrul exerciţiu adesea se transforma într-un scop în sine. Prin conferinţe, organizate în diverse oraşe ale Franţei, emisiuni la posturile de radio „*Europa Libera", „BBC"*, *Lissabona*, întreprinzând şi diverse manifestaţii pentru a „arata cu degetul" sinistrul adevăr al lezumanităţii. Dezamăgirea şi-a făcut însă repede descurajanta-i apariţie, întristând inima zelosului luptător pentru credinţă şi credincioşi: „şi mai dureroasă este însă *atitudinea apatică* a unui numar mare de creştini, de ecleziaşti şi pastori din lumea liberă faţă de suferinţa de nedescris a fraţilor lor aflaţi în suferinţă, neliniştitoarea infiltrare a spiritului marxist în rândurile celor ce ar trebui sa apere adevărul lui Hristos, rătăcirea de neiertat a unei ierarhii, derutate, minate de progresism politic şi de involuţie spirituală, absenţa de pe câmpurile de bătălie ale lui Dumnezeu şi gata oricând să cedeze şi să facă compromisuri" (12). Cutezanţa şi responsabilitatea îl îndeamnă la perseverenţă, iar credinţa îi dă aripi de foc. Căci „scopul prezenţei noastre la Paris nu era deloc unul turistic" sau „ca să trăm mai bine decât în România", ci „sentimentul de răspundere faţă de fraţii noştri din România ne-a îndemnat să acţionăm şi să facem posibilă apărarea tuturor celora care trăiesc crucificaţi în ţările totalitarismului ateu" (13). Fervoarea înduhovnicită l-a dus la uşile redacţiilor celor mai prestigioase ziare şi reviste pariziene, a celor mai înalte foruri ecleziastice (Consiliul Ecumenic al Bisericilor de la Geneva) si laice (Congresul SUA, Preşedenţia Franţei), însă la câte porţi a bătut le-a găsit ori închise, ori doar întredeschise, fără vreo reacţie, cel puţin, de receptere compătimitoare a tragediei credincioşilor de dupa „cortina ruşinii". „Spre stupoarea noastră – scrie soţia Nicole Valery – cele mai m ulte uşi ... rămăseseră închise", „am găsit infiltraţia comunistă aţât de mare în Franţa, încât la un moment dat am început să credem, că orice încercare de lamurire este sortită eşecului" (14). Vulcanicul imbold al Legii celei drepte şi al „responsabilităţii evanghelice" îi ajută pe soţii Crossu să intemeieze în 1971 o revista supraconfesionala „*Catacombes*", în care timp de 21 de ani i-a ajutat Bisericii Tăcerii să vorbească, scriind despre calvarul torturaţilor credincioşi, ţinuţi între zidurile închisorilor si a unei ideologii anticristice. Munca grea „aproape neînţeleasă de capii Bisericilor din Franţa şi de oamenii politici aflaţi la putere", cei doi şi-au asumat-o ca pe o obligaţie morală de a face lumea liberă să audă, să înţeleagă şi să se sensibilizeze în faţa martirajului „celor claustraţi într-un univers de tenebre", care se producea în paralel cu viaţa lor tihnită şi supraabundentă şi despre care nu aveau ştiinţă. Mărturii din România, Rusia, Lituania, Ucraina, China, Cuba erau lunar strigate mut, prin litera ziarului, către urechile apusenilor, astfel faptuind în Europa ceea ce a facut Soljeniţin in America.

Europa însă a preferat să ţină uşile închise şi urechile astupate decât să ***cunoasca***, spre a nu fi obligată să ia atitudine. Iar daca, prin diverse împrejurări, pătrundea totuşi informaţia, ea rămânea fără ecou, fără răspuns...

BDD-V411 © 2009 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-13 23:54:36 UTC)

„De ce să nu recunoaştem – se întreabă retoric Sergiu Grossu – că suntem vinovaţi pentru tăcerea, retragerile, renunţările noastre laşe şi detestabile, când avem în jurul nostru un atât de mare număr de martori ai Bisericii Tăcerii, despre care revista *Catacombes* ... n-a încetat să vorbească... Şi de ce să nu cerem iertare tuturor celor, care în spatele gratiilor şi în lagărele de exterminare au murit ..., în timp ce noi ne afundăm – iremediabil – în mlaştina ruşinoasă a putreziciunii noastre morale?" (15). Raspunsul încă nu se întrevede...

Acest talim occidental, dar şi naţional în faţa tezismelor pasagere, a confortului şi beneficiului de moment îşi va cere negreşit la un moment dat simbria...

După 1989, Sergiu Grossu începe a face cale întoarsă: de la Paris la Bucureşti spre a se avânta cu obisnuita-i fervoare tinerească a nebunului dupa Hristos, editând o noua revistă trimestrială *Areopagul luminii*, subvenţionând asociaţii si centre culturale creştine la Bucureşti (*Fundaţia Foştilor Deţinuţi Politici „Nicoleta-Valeria Grossu"*, editura *Duh şi Adevăr*, precum şi asociaţia *Centrul de cultură creştină Nicoleta-Valeria Grossu*) şi Chişinău (*Centrul internaţional de cultură pentru copii şi tineret „Sergiu Grossu"*, *Centrul Cultural „Memoria Neamului"*) şi tipărindu-şi întreaga sa trudă la cuvântul înduhovnicit în poezie, publicistică şi memorialistică, arată greşalele ierarhiei B.O.R., vorbeşte la radio şi televiziune, organizează conferinţe... Astea toate se produc şi rămân stingher la o parte, fără continuitate, fără o aplicare reală, cum şi-a dorit o viaţă întregă eminentul cuboltean. S-ar părea că supără. Alte interese, la fel de descreştinatorii ca şi comunismul, pulverizează, dezolant, şi astăzi sufletul neliniştit al României. Alte partituri zvâcnesc, însă tot întoarse de la faţa Domnului. Vremuri la fel de tulburi precum cele pe care le lăsase, când pornea în bejenie. Contradictoriul persistă. Goliciunea se acoperă cu un luxos pospai de imitaţie occedentală. Revenit la locul pornirii, cu un palpit de speranţă, dar şi cu o tăinuită stângere de inimă, căci trebuie sa constate, că înviorarea de suprafaţă ascunde sub străvezia sa spoială o învechită gândire şi înverşunare partinică şi o tot mai agresivă păgânizare, acceptată cu o demenţială lejeritate, bântuiţi fiind localnicii de acel distrugător demon al nestatorniciei. Lipseste in aceasta devălmăşie de valori masurariul de aur, pivotul luminii: Decalogul şi învăţătura cristică.

O independenţă de spirit, învăţată de la Iisus Hristos, l-a făcut pe Sergiu Grossu să-şi menţină propria linie, fără a se lăsa influenţat sau ademenit de incerte coaliţii, iscate chiar şi în sânul mişcării creştine . A respectat şi promovat viaţa şi fapta mântuitorului. Prin asta s-a afirmat unic în cultura spirituala laică românească. La asta îndeamnă naţiunea întru primenirea sa şi a ţării.

Peter Jacobi, autorul Monumentului Holocaustului în România, proiect de care este responsabil Ministerul Culturii şi Cultelor, un român născut la Ploeşti şi emigrat în Germania, şi-a mărturisit motivarea implicării sale în aceasta acţiune astfel: „În mod automat ne gândim la timpul vieţii care trece – la viaţa cu un sfârşit prematur a evreilor încarceraţi în timpul Holocaustului". Perfect adevarat şi justificată sensibilizare auctorială. Subscriu la oricare umană acţiune contra terorii. Întrebarea mea este de ce acelaşi Minister al Culturii şi Cultelor nu se ingrijeşte de un mare memorial al durerii amintind mereu pământenilor de genocidul românilor din Basarabia şi Bucovina, precum şi al celor din ţara? Acesta să fie postat în inima Bucureştiului, spre a ţine a noastră memorie mereu trează. Cele, care există răzleţite

BDD-V411 © 2009 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-13 23:54:36 UTC)

prin ţară, sunt ca si cum intenţionat uitate sau ocultate. Nu trece o saptămâna ca în mass media românească să nu se vorbeasca de Holocaust. De victimile propriului pupor parca nici nu se vrea să se audă, să se ştie, să se ţină minte...

Nu ştiu cum se face că repetăm mereu spusele lui Andre Malraux despre imanenţa religiozităţii secolului XXI, si nu ne spunem noua şi lumii cele gândite şi pronunţate de către consângenii noştri. Admiram pana la adulaţie munca săvârşită de către Alexandr Soljenițân, fara să observăm măcar pe cel din neamul nostru, care a făcul la fel. Nu ştiu de ce nu învăţăm, daca nu le avem implantate în gene, respectarea de sine, memorarea trecutului, promovarea propriilor valori...

E la mijloc snobismul? Indiferenţa? Ura? Contorsionarea genelor noastre?

Notă: Toate trimiterile sunt făcute exclusiv ls cărţile lui Segiu Grossu

Bibliografie

Grossu 1994: Sergiu Grossu: *Inscripţii pe un vas de lut*, Bucuresti, Editura Roza vânturilor, p. 31
Grossu 2000: Sergiu Grossu: *Îmi bate inima la Bug*, Chişinău, Editura Museum, p. 10
Grossu 2007: Sergiu Grossu: *M-am luptat lupta cea bună*, Bucuresti, Editura Vremea, p. 69
Grossu 2007: Sergiu Grossu: *M-am luptat lupta cea bună*, Bucuresti, Editura Vremea, p. 70
Grossu 2002: Sergiu Grossu: *Cercetaţi şi vegheaţi*. Mic vocabular al Oastei Domnului, Simeria, Editura Traian Dorz, p. 6
Grossu 2006: Sergiu Grossu: *Calvarul României creştine*, ediţia a II-a, Bucureşti Ed. Vremea, p. 5-6
Grossu 2002: Sergiu Grossu: *Cercetaţi şi vegheaţi*. Mic vocabular al Oastei Domnului, Simeria, Editura Traian Dorz, p. 8
Grossu 2006: Sergiu Grossu: *Un vânt de primăvară religioasă*, Sibiu, Editura „Oastea Domnului", p. 22, 23
Grossu2007: Sergiu Grossu: *M-am luptat lupta cea bună*, Bucuresti, Editura Vremea, p. 146
Grossu2007: Sergiu Grossu: *M-am luptat lupta cea bună*, Bucuresti, Editura Vremea, p. 149
Grossu2007: Sergiu Grossu: *M-am luptat lupta cea bună*, Bucuresti, Editura Vremea, p. 150
Grossu 2005: Sergiu Grossu: *În slujba Bisericii Tăcerii*, Bucureşti, Editura Duh şi Adevăr, p. 11
Grossu 2007: Sergiu Grossu: *M-am luptat lupta cea bună*, Bucuresti, Editura Vremea, p. 186, 187
Grossu 2007: Sergiu Grossu: *M-am luptat lupta cea bună*, Bucuresti, Editura Vremea, p. 182
Grossu 2007: Sergiu Grossu: *Biserica în faţa puterii comuniste*, Bucureşti, Editura Duh şi Adevăr, p. 6-7

Bucureşti – Paris via Jilava

Sergiu Grossu, philologue, philosophe, theologue et homme de culture roumain, un reconnu militant pour l'idee christocentrique de la vie et de la culture, pour l'idee que l'homme redevienne chretien pour se sauver, pour sauver la nation et le monde entier par l'amour et par servir le Dieu. Apres l'eliberation de la prison, il a emigre a Paris. La, avec son epouse Nicole-Valery Bruteanu, il a crie au monde entier, dans la revue Catacombes, publiee 21 annees, les calvaires supportes des croyants derriere le Mur de Fer et de bambou.

Revenu apres 1989, il a continue a amener le peuple a Dieu sans oublier ce qui s'est passe, en publiant des livres et des revues avec l'argent provenant des subventions de l'associations et centres culturels en Roumanie et en Republique de Moldova.

Chişinău, Republica Moldova

BDD-V411 © 2009 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-13 23:54:36 UTC)